

Naša Raziskava

Namen projekta je bil ugotoviti stopnjo okuženosti s podančico med otroci prve in druge triade OŠ na območju JV Slovenije.

18,8%
pozitivnih testiranih

126

zbranih vzorcev

3

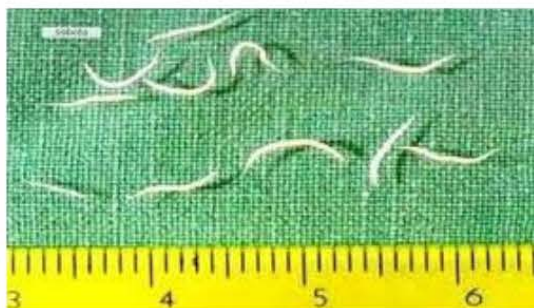
osnovne šole - JV
Slovenija

Skoraj vsak peti testirani otrok je bil okužen s podančico — to poudarja pomen zgodnjega odkrivanja in preventive.

STAROSTNA SKUPINA

Otroci prve in druge triade OŠ (6–12 let) so najpogostejša skupina pri kateri beležimo okužbe, kar potrjuje tudi nacionalne podatke NIJZ.

41% otrok je v preteklosti že imelo okužbo s podančico. Okužbe so pogosto asimptomatske. Starši so le pri 1/3 otrok, pri katerih smo ugotovili prisotnost podančic, poročali o pogostem pojavljanju vsaj enega značilnega simptoma

VIRI

- <https://nijz.si/nalezljive-bolezni/nalezljive-bolezni-od-a-do-z/podancice/>
- https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/okuzbe_s_podancico_navodila_za_zdravnike.pdf

Za podrobnejše informacije o podančicah, ukrepih ter o projektu obiščite spletno stran projekta,

www.stoppodancice.wordpress.com

Zloženka je bila pripravljena v okviru projekta **PODANČICE - Spremljanje prevalence podančic med osnovnošolci in preventivna ravnanja**

Projekt izvajata:

Univerza v Novem mestu
Fakulteta za zdravstvene vede

Osnovna šola Grm
Novo mesto

Projekt je sofinanciran s strani Evropske unije iz Evropskega socialnega sklada plus (ESS+) ter Republike Slovenije v okviru Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027

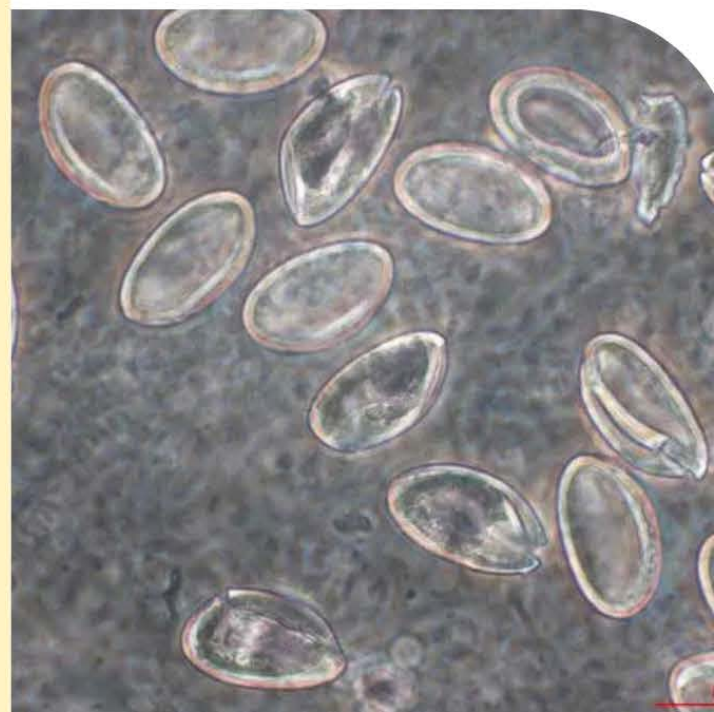
Sofinancira
Evropska unija

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VISOKO ŠOLSTVO,
ZNANOST IN INOVACIJE

Podančice

Enterobius vermicularis — kar morate vedeti o okužbi, preprečevanju in zdravljenju

Kaj so podančice?

Podančice (*Enterobius vermicularis*) so drobni, belkasti črevesni zajedalci. Edini gostitelj je **človek**. Okužbi pravimo enterobioza oz. »glistavost«.

Samica ponoči odlaga jajčeca v okolico zadnjika → srbenje → praskanje → jajčeca pod nohti → prenos na roke, perilo, okolico. Izven gostitelja ostanejo jajčeca kužna **še več tednov**.

Podančica je razširjena po vsem svetu, zlasti pa je pogosta v predelih z **zmernim** podnebjem.

Okužba nastane z zaužitjem jajčec z onesnaženih rok, predmetov, hrane ali okolja. Podančice so najpogostejše pri predšolskih in šolskih otrocih, okuži pa se lahko kdorkoli.

EPIDEMIOLOGIJA · NIJZ

Pogostost okužb med leti niha. Po podatkih NIJZ je bilo leta 2018 rekordno zabeleženih več kot **5500 prijavljenih primerov**. Po upadu med pandemijo od leta 2022 znova beležimo porast — leta 2024 je bilo potrjenih okoli **1000 primerov**.

5500+

primerov v evidenci NIJZ leta 2018 (rekord)

50%+

okužb v starostni skupini 5-14 let med letom 2018 in 2024

SIMPTOMI ENTEROBIUS VERMICULARIS (GLISTE)

Kako prepoznamo okužbo?

Najpogostejši znaki so:

- **Srbež okoli zadnjika ponoči** → nemiren spanec
- Bakterijske okužbe kože zaradi praskanja
- Pri otrocih: razdražljivost, utrujenost, slab apetit
- Pri deklicah: možno vnetje genitalnega trakta
- Odrasle podančice (8–13 mm) so včasih vidne s prostim očesom okoli zadnjične odprtine

Približno tretjina okuženih nima težav.

DIAGNOSTIKA

Okužbo potrdimo laboratorijsko z odtisom samolepilnega traku ob zadnjični odprtini. Vzorec odvajamo zjutraj, še pred umivanjem, uriniranjem in odvajanjem — lepilni trak prilepimo na objektno stekelce in pošljemo v laboratorij.

Ob treh zaporednih odvzemih je zanesljivost testa 90 %. Preiskava blata za dokazovanje podančic ni zanesljiva.

Kako preprečimo okužbo?

OSEBNA HIGIENA

- Temeljito umivanje rok po uporabi stranišča in pred hranjenjem
- Redno striženje nohtov; vsakodnevno prhanje
- Otroku preprečujemo grizenje nohtov, sesanje prstov in praskanje

HIGIENA OKOLJA

- Redno čiščenje prostorov, igrač, kljuk, stikal in pip
- Pranje posteljnine, brisač in perila pri nad 55 °C
- Dnevna menjava spodnjega perila in pižame; vsak družinski član ima svojo brisačo
- Perila in igrač ne otrešamo — jajčeca se širijo v zrak

ZDRAVLJENJE

Zdravljenje z antihelmintiki predpiše zdravnik. Priporočljivo je sočasno zdravljenje vseh članov gospodinjstva.

GRE LAHKO OKUŽEN OTROK V ŠOLO?

⚠ Po priporočilih NIJZ z vidika kužnosti pri glistavosti ni omejitev za vključitev otroka v vrtec/šolo.

Priporočljivo pa je, da se otrok, ki ima podančice, v kolektiv vrne po končanem prvem krogu zdravljenja.

Podančice so pri otrocih zelo pogoste in niso povezane s slabo higieno ali »nečistočo«. Za uspešno zdravljenje so ključni pravočasen ukrep, dosledno jemanje zdravil ter skrb za higieno vseh družinskih članov.